

Obsah

I. Legendární počátky Řádu — 13

- Mýtičtí zakladatelé: sv. Jakub, sv. Helena, Karel Veliký — 14
- Legendární založení Godefroyem z Bouillonu roku 1099 a kanovnický řád Ochránců Božího hrobu — 15
- Ztotožnění kanovnického řádu s rytířstvem Božího hrobu — 21
- Zpečetění legendy: domnělý statut z roku 1100 a tzv. koncese Balduina I. z roku 1103 — 23
- Legenda o novém založení papežem Alexandrem VI. — 33
- Řádová historiografie mezi legendou a historickým výzkumem — 34

II. Poutníci, rytíři a křižáci — 39

- Počátky poutí na svatá místa — 39
- Bazilika Božího hrobu — 44
- Postava rytíře ve středověku — 49
- Křížové výpravy a právní status křižáka — 52
- Křižáci a poutníci do Svaté země z českých zemí ve 12. a 13. století — 56
- Vznik duchovních rytířských řádů — 58
- Jeruzalémský kříž — symbol Svaté země i Řádu Božího hrobu — 61

III. Cesta do Jeruzaléma za rytířským ideálem: vznik rytířstva Božího hrobu — 65

- Pasování u Božího hrobu v literárních textech — 65
- První známé pasování v bazilice Božího hrobu: 1335 — 67
- Františkánská Kustodie Svaté země — 68
- Fabriho popis pasování rytířů Božího hrobu v roce 1483 — 72
- Charakter rytířstva Božího hrobu ve 14. a 15. století — 74
- Rituál pasování a insignie — 76
- Rytíři Božího hrobu, poutníci ze 14. a 15. století a jejich bratrstva — 77
- Zpřítomnění Jeruzaléma — kaple a kostely Božího hrobu a pobožnost křížové cesty — 84

IV. Františkánské období rytířstva Božího hrobu — 87

- Církevní založení a správa františkánskými kustody Svaté země — 87
- Nová politická situace: turecká nadvláda a režim francouzských kapitulací — 92
- Popis františkánského rituálu pasování na rytíře Božího hrobu — 94
- „Instrumenta creationis“: meč a ostruhy „Godefroye z Bouillonu“ — 98
- Privilegia, povinnosti a podmínky přijetí rytířů Božího hrobu — 99
- První pokusy o vytvoření řádové instituce — 105
- Matrika rytířů a matrika poutníků — 107
- Francouzský vývoj: pařížská konfraternita a snahy o institucionalizaci řádu — 110
- Reforma papeže Benedikta XIV. v roce 1746 — 110

Chateaubriand a nový impuls romantismu — 112

Rytíři a poutníci Božího hrobu v českých zemích v 16.–18. století — 116

Raně novověké kopie Božího hrobu v českých zemích — 120

Změna politické situace v osmanském Turecku: politika tanzimátu a status quo — 123

V. Řád Božího hrobu v období správy latinských patriarchů jeruzalémských (1847–1949) — 127

Obnovení latinského patriarchátu v Jeruzalémě v roce 1847 — 127

Patriarcha Giuseppe Valerga (1847–1872) — 130

Projekt reformy Řádu Božího hrobu patriarchy Valergy (1848) — 134

Reforma Řádu Božího hrobu v roce 1868 — 135

Vznik rakouského hospice a návštěva Františka Josefa I. v Jeruzalémě — 139

Počet rytířů přijatých do Řádu patriarchou Valergou a řádové matriky patriarchálního období — 142

Přijetí první dámy do Řádu Božího hrobu v roce 1871 — 144

Valergovy spory s františkány, jejich uklidnění a závěr jeho života — 144

Patriarchové Vincenzo Bracco a Luigi Piavi — 146

Reforma sv. Pia X. (1907) — 148

Čeští poutníci a rytíři do Svaté země na sklonku 19. a počátku 20. století — 151

Řád Božího hrobu v období patriarchátu Luigiho Barlassiny (1920–1947) — 155

Reforma Řádu Piem XI. v roce 1928 — 157

Spor s Maltézským řádem v letech 1930–1931 — 159

Nová řádová statuta (1932) — 178

Svátek Panny Marie, Královny Svaté země — 179

První kongres místodržitelů v Jeruzalémě v roce 1932 a další patriarchovy aktivity ve prospěch Řádu — 180

Kardinál Canali protektorem Řádu — 182

Konec patriarchátu Mons. Barlassiny a konec patriarchálního období Řádu — 183

VI. České místodržitelství Řádu Božího hrobu v období mezi dvěma válkami — 185

Pouti do Svaté země a první republikoví rytíři Božího hrobu — 185

Jan Jiří Růckl (1900–1938) — 187

Vznik československého místodržitelství Řádu Božího hrobu (28. září 1929) — 191

Prezident Masaryk rytířem Božího hrobu — 193

Skandální článek Jiřího Stříbrného a následná jmenování dalších československých rytířů — 194

Aktivity Mons. Antonína Bartoše ve 30. letech. Smírná kaple v Jeruzalémě — 196

České místodržitelství Řádu Božího hrobu ve 30. letech 20. století — 197

Utichnutí činnosti československého místodržitelství — 209

VII. Řád Božího hrobu ve velmistrovském období (od roku 1949) — 211

Nový řádový statut z roku 1949 a vytvoření hodnosti velmistra — 211

Kardinál-velmistr Eugène Tisserant (1961–1972) a nový řádový Statut (1962) — 215

Statut z roku 1967 — 218

Kardinál-velmistr Fürstenberg (1972–1988) a řádový Statut z roku 1977 — 218

Kardinál-velmistr Giuseppe Caprio (1988–1995) — 220

Kardinál-velmistr Carlo Furno (1995–2007) — 222

Kardinál-velmistr John Patrick Foley (2007–2011) — 224

Kardinál-velmistr Edwin Frederick O'Brien (2011–2019) — 226

Kardinál-velmistr Fernando Filoni (od roku 2019) — 229

Vznik české magistrální delegace (2015) a významné osobnosti s ním spojené — 231

VIII. Rytířský řád Božího hrobu jeruzalémského v současnosti — 253

Právní charakteristika řádu — 254

Cíle řádu — 256

Organizační struktura Řádu: centrální orgány — 257

Organizační struktura Řádu: místní organizace — 259

Řádová místodržitelství a magistrální delegace dnes — 262

Místní organizace Řádu Božího hrobu v Evropě a v Africe — 262

Místní organizace Řádu Božího hrobu v severní Americe — 264

Místní organizace Řádu Božího hrobu ve střední a jižní Americe — 264

Místní organizace Řádu Božího hrobu v Asii, Austrálii a Oceánii — 265

Členství v řádu Božího hrobu — 265

Řádová spiritualita — 267

Centralita Kristova velikonočního tajemství — 268

Miles Christi — 269

Svědectví víry — 270

Pout' do Svaté země — 270

Úcta k Panně Marii — 271

Společenská odpovědnost členů řádu: mír, ekumenismus a spravedlnost — 271

Cíl řádové dobročinnosti: podpora křesťanské přítomnosti ve Svaté zemi — 272

Podpora výchovných organizací — 275

Humanitární pomoc — 275

Podpora pastorační činnosti Latinského patriarchátu — 276

Intervence a propagace — 276

Spolupráce s dalšími organizacemi — 277

Řádové liturgické oslavy, odpustky pro členy řádu a světci slavení řádem — 277

Řádová investitura — 278

Odpustky pro členy řádu a světci, slavení Řádem — 279

Liturgie za zemřelé členy řádu — 281

Účast na náboženských obřadech neorganizovaných řádem — 281

Řádové insignie a řádový oděv — 284

Řádový oděv — 284

Insignie členů řádu — 286

Zvláštní vyznamenání a odznaky — 288

Řádová heraldika, sfragistika a vexilologie — 289

Znak Rytířského řádu Božího hrobu jeruzalémského — 290

Řádová pečeť — 290

Znaky členů řádu a jejich heraldické výsady — 291

Řádová vexilologie — 292

Obdoby Řádu Božího hrobu — 293

Závěrem — 297

Poděkování — 300

Seznam českých a československých rytířů Božího hrobu — 301

Rytíři z českých zemí v počátcích rytířstva Božího hrobu a ve františkánském období (do roku 1847) — 301

Členové řádu v patriarchálním období (1847–1949) — 312

Členové české magistrální delegace (po roce 2015) — 337

Použité prameny a literatura — 355

Prameny — 355

Řádové předpisy a periodika — 356

Literatura — 357

Seznam ilustrací a jejich zdrojů — 401

Summary — 407

Rejstřík — 411